

Pia Olsen Dyhrs grundlovstale

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

5. juni 2024

Sted

Gymnastikhøjskolen Ollerup,
Svendborgvej 3, 5762 Vester
Skerningeer

Omstændigheder

Talen blev holdt ved Demokratifestivalen på Gymnastikhøjskolen i Ollerup.

Hvad gør man, når naboens hus brænder?

Vi fik en fornemmelse af det, da Folketingets nabo, Børsen, brændte for nogle uger siden.

Jeg så ansatte fra Folketinget, der sammen med Dansk Erhvervs administrerende direktør, Brian Mikkelsen...

... sammen med redningsfolk, med håndværkere og tilfældigt forbipasserende, resolut forsøgte at redde ubetalelige malerier og historiske kulturgenstande ud fra den brændende bygning

For at bringe det i sikkerhed i Rigsarkivet og i Folketinget. Hos naboerne.

Midt i den utrolig triste begivenhed, synes jeg det var noget meget fint:

At naboerne, og dem som stod nærmest, straks trådte til - og forsøgte at hjælpe, hvor man bedst kunne.

Og der er, sandt for dyden, brug for at samle på de positive og opbyggelige historier.

[...]

Ukraine er EU's nabo. Og derfor Danmarks nabo.

Men det ukrainske hus har været i brand i 27 måneder.

27 måneder!

Det var naboen, til den anden side, den russiske nabo, der antændte ilden.

Men de europæiske naboer stod sammen, og kom Ukraine til hjælp.

Det gør vi fortsat. Og Danmarks hjælp og støtte til Ukraine behøver vi ikke at skamme os over.

Men Rusland har tydeligt vist, at de ikke er den nabo man ønsker sig.

Det er faktisk naboen fra helvede.

Og derfor står vi også overfor en kæmpe udfordring, for at sikre at, at pyromanen Putin, ikke får held med at antænde flere brande.

Putin havde, ifølge Hamas selv, en finger med i spillet i terrorangrebet i Israel den 7. oktober.

Lige nu hælder Putin benzin på bålet i Georgien.

Og holder gløderne ved lige i en række tidligere sovjetiske stater. Og i Afrika.

Men han må ikke få held med at splitte sammenholdet eller viljen til at hjælpe Ukraine.

Hverken her i Danmark. Eller i det internationale samfund.

Når man så læser, at fx *Alternativ für Deutschland* har modtaget økonomisk støtte fra Rusland...

Når selv danske politikere må trække sig på grund af mistanke om mistænkelige Ruslands-forbindelser...

Når man ser, hvordan russisk propaganda finder vej til folk på både den yderste venstrefløj og den yderste højrefløj...

... så står det også klart, at vi ikke kan hvile trygt i troen på fred, frihed og godt fællesskab blandt naboer.

Det er en kontinuerlig kamp. Også hos os selv.

Det er en fortsat kamp **for** det frie, liberale demokrati.

Med ytringsfrihed, med fornuft, med oplysning...

Med argumenter, med frihed for pressen, med åbenhed – og en hel masse andet.

Så det er en fortsat kamp **imod** de ufri, totalitære samfund...

Autokratiske samfund uden ytrings- og pressefrihed, hvor konspirationer råder, hvor misinformation trives, og hvor argumenter er erstattet af trusler og intimidering.

Så vi må erkende...

Vi må erkende, at vi skal blive bedre til at værne om dét der bringer og holder os sammen: Demokratiet.

Dét demokrati, som misundes os over store dele af kloden.

Dét demokrati, som alt for mange kloden rundt nægtes.

Dét demokrati, som er under voksende pres i en ny æra af ”verdens-uorden” og hvor globalisering er afløst af benhård geopolitik.

[...]

Det er netop demokratiet vi markerer Grundlovsdag.

Vi minder os selv om, at det er demokratiets ramme, som muliggør størst mulig frihed for de fleste.

Som sætter en ramme, der både beskytter individet og den enkeltes rettigheder –

og samtidig værner om samfundets og fællesskabets interesser.

Og jeg ved simpelthen ikke om jeg skal le eller græde, når jeg hører mennesker, født og opvokset med alle demokratiets frihedsgrader, gå i brechen for Rusland.

Jeg ved ikke om jeg skal le eller græde, når islamister kalder Vesten for hyklere - mens deres millionbefolkninger holdes fast i økonomisk, politisk og religiøs benlås og ubeskrivelig ufrihed...

Med daglige krænkelser af selv helt basale rettigheder.

Og det er ærlig talt fortvivlende, når et system som FN, lader lande som Iran belære verden om kvinders rettigheder eller Saudi Arabien belære os om menneskerettigheder.

Og derfor vil jeg også gerne hejse et advarselsflag mod en opfattelse af, at de fejl og mangler der – ubestrideligt – også er i demokratiske lande, gør at den ene model kan være lige så god som den anden.

Påstande om...

At Ukraine ikke er et hak bedre end Rusland.

At Hamas er en frihedsbevægelse og ikke en terrorbevægelse.

At NATO er årsag til krigen i Ukraine...

Det bliver simpelthen for skørt.

Og det er **ikke** ligegyldigt.

Det er **ikke** ligegyldigt om dine allierede er andre demokratier – eller om det er autokratier.

Det er **ikke** ligegyldigt om man reelt stræber efter lighed og frihed – eller om man rent faktisk bekæmper frihed og lighed.

Det er ikke ligegyldigt om man har frie medier – eller medier underlagt kontrol

og censur, kun sat i verden for at bringe den kære leders budskaber ud...

Og som krigen i Ukraine viser, så er det heller ikke ligegyldigt, hvem din nabo er.

[...]

I min levetid har jeg aldrig oplevet demokratiet, den reelle dialog eller viljen til fred, så skrøbelig, som jeg gør i disse år.

Sociale medier flyder over med had, med fake news, med gakkede konspirationsteorier - og med forsøg på at undergrave viden og fakta - for at erstatte det med følelser og folkestemninger.

Trolle-hære, der er sat i verden for at sprede misinformation, destabilisere og slå sprækker...

Deep-fake-videoer, manipulerede billeder, optagelser fra en krig i Syrien, som pludselig bruges som "dokumentation" fra Gaza...

Det er dødsensfarligt for demokratiet.

Det påhviler os alle at være på vagt og tænke over hvad vi deler på sociale medier.

Og det påhviler vores etablerede medier at være omhyggelige med, hvilke informationer de vælger at viderebringe uden at have styr på kilderne.

Og jeg kan ikke lade være med at tænke, at når der i så privilegeret, så rigt og så fredeligt et land som Danmark findes mennesker, der både bevidst og ubevidst bærer ved til dét bål...

... så er det simpelthen fordi nogle er blevet så privilegieblinde, at de slet ikke forstår rækkevidden af den menneskelige lidelse i de totalitære samfund.

Så er det fordi de slet ikke forstår betydningen og dybden af den ufrihed, dybden af den religiøse og politiske undertrykkelse, alt for mange lever under.

Så er det, ærligt talt, sgu fordi deres kompas er gået så meget i stykker, at de ikke evner at se forskellene.

Det er privilegieblindt.

[...]

Lige om lidt skal vi stemme til Europa Parlamentsvalget. Sammen med alle vores gode naboer.

Det sker i en situation hvor krigen i Ukraine går ind i en meget kritisk fase.

Og hvor Rusland forsøger at påvirke personer, partier og bevægelser. Også i Europa.

Det sker i en situation, hvor Rusland har spillet en aktiv rolle i terrorangrebet i Israel den 7. oktober – fordi uro og destabilisering gavner Putin og svækker Vesten.

Fordi det flytter vores fokus fra hans grusomheder i Ukraine.

Vi kan derfor ikke lukke øjnene for den trussel vores demokratier, de demokratiske fællesskaber og vores institutioner står overfor.

Og derfor bliver valget til Europa Parlamentet også uhyggelig vigtigt.

Vi skal ikke tage fejl: Der er både partier og politikere i vesten, der gerne går Putins ærinde, for at hive en egen politisk sejr hjem.

Så lad os i dag fejre og markere det danske demokrati og vores grundlov.

Men lad os også minde hinanden om, at demokrati og grundlovssikrede rettigheder ikke er en selvfølge.

At det under historiens lange stræk, kun er en parentes.

Men en parentes, værd at forsvare.

Så lov mig... Lov mig at bruge jeres demokratiske stemme på søndag.

Lov mig at stemme på et parti eller en kandidat, som vil værne om vores europæiske fællesskab - og som vil værne om demokratiet.

Lov mig at stemme på en kandidat eller et parti, som står klar med hjælp, når naboens hus brænder.

Lad os vise Putin og alle de andre despoter og terrorister, at demokratiet et stærkt, vitalt og spil-levende...

... Og at vi med demokratiet, med friheden og med de åbne samfunds naboskab, stadig tilbyder håb for fremtiden.

Tak.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

EU, Grundlovstale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhers-grundlovstale>